Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Oplysninger om den slægt, der gennem tiderne fra 1472 har ejet Grevegården i Vinstrup, er hentet fra de gamle dombøger, samt lensregnskaber fra Holbækgård og fæsteprotokoller fra Sødringholm, tillige fra gamle familiepapirer og gennem et stort arbejde samlet af Niels Kristian Nielsen Greve, Raaby og mangfoldiggjort i året 1953.

LIDT OM VINSTRUP

Vinstrup er en lille landsby med 10 gårde og 1 skole. Den ligger fjernt fra købstæder og skiller sig ikke ud fra omliggende landsbyer. I oldtid og middelalder lå den godt for datidens færdsel, midt mellem 2 tingveje, der udgik fra tingstedet syd for havndal. Der har været boplads lige fra stenalderen. Det viser runddyssen ved den østre tingvej, fundet af solstenen og fra broncealderen 4 nu sløjfede gravhøje. Det tyder på, at der har været et høvdingesæde, hvad runestenen i Dalbyover kirke fortæller os. Ved kristendommens komme er der blevet bygget en kirke, måske over det gamle gudehov, og hovgoden har da flyttet sin gård ud på marken for at give plads for præsten. Der findes endnu rester af fundamenter på den ny kirkegård ved Dalbyover kirke. Efter sigende blev kirken i Vinstrup ødelagt af holstenerne 1340. Samtidig er hovgården, der da ejedes af slægten Splitaf, lagt øde, og Dalbyover by og kirke er da bygget på tomten af hovgården og senere forøget med 2 eller 3 gårde fra Dalbynederne. Fra tidlig middelalder til 1539 har bønderne i Vinstrup været selvejere med jordegne gårde. Allerede på Valdemar Sejrs tid begyndte adelen dog at udskille sig fra bønderne. Det kan ses af Jydske lov (1241), hvor det har væ-

ret nødvendigt at nævne, at ".....ombud må ej bonde søge på ting, når høsthelg er".

Da Skipper Clement med sine vendelboer 1534 belejrede Randers, har beboerne i Vinstrup været med, tvungen eller frivillig, og som halsløsning måttet afstå deres gårde og af sær nåde blevet fæstere på deres egne ejendomme.

Mikkel (Bonde). (1472?)

I året 1472, torsdag efter midfaste søndag, blev der afholdt ting på Gerlev Herreds tingsted. Her skødede Else Keldsdatter i Stangerum den jord, som hun ejede i Kastbjerg Mark til Mikkel (Bonde) i Vinstrup. Vi kan deraf slutte, at Mikkel (Bonde) har haft en jordegen gård i Vinstrup.

Niels Mikkelsen. (1496?)

År 1504 indværgede N. Mikkelsen i Vinstrup jord i Kastbjerg Mark.

Mikkel Nielsen. (1498?)

1534 oplader Mikkel Nielsen sin gård i Vinstrup for sin dattermand Peder Ladekarl. M. Nielsen var dengang herredsfoged i Gerlev Herred og boede i Tørring. Han blev dog afsat som herredsfoged af kong Chr. 3. Et brudstykke af kongens opsigelsesbrev er bevaret og lyder: "...da beretter os vor tro, Mand og Råd, for os, at forn. Mikkel Nielsen i Tørring, Foged i Gerlev Herred, er slig en mand, at han aldrig no-

gen Tid har sværet os, siden vi er kommen til Rigens Regimente, og ej heller har han villet sværge vor kære Søn. Hr. Frederik siden han blev hyldet, og, at vi for slig uhørsomhed har givet Skøvling over ham." Det skete år 1539; men endnu 1542 var M. Nielsen Herredsfoged, og han har haft mægtige beskyttere i Otto Krumpen til Trusholm, som da var Danmarks Riges Marsk samt lensmand på Hald og biskop Stygge Krumpen (Børglum). Deraf kan man slutte, at M. Nielsen har bekendt sig til den katolske lære og ikke villet hylde kong Chr.

Peder Ladekarl.

Peder Ladekarl har været med, da Skipper Clement belejrede Randers, tvungen ellet frivillig, og må som halsløsning afstå sin gård til kongen 1539 og som fæster svare landgilde til kongen, men allerede 1542 solgte kongen 22 gårde i Vinstrup og Raaby til lensmanden Hans Stygge, der byggede Sødringholm til sin datter og hendes mand Lave Brokkenhus, så fra den tid til 1794 hørte gården til Sødringholm, men var dog flere gange pantsat til omegnens herremænd.

Mikkel Nielsen.

Nr 512?

År 1570 bliver gården bortfæstet til Mikkel Nielsen, mod at han svarer sin faster Peder Ladekarls efterleverske et retfærdigt og sømmeligt vederlag, så længe hun lever.

Peder Mikkelsen.

Nr 256?

1602 overtager Peder Mikkelsen gården i fæste. Om ham kan der ikke oplyses noget særligt.

Chr. Pedersen.

Nr 128?

1649 overtager Chr. Pedersen gården. Det vides, at han har haft hoverlarbejde på Overgaard.

Peder Christensen.

Nr 64?

1695 overtog Peder Christensen gården. Han var gift med Maren Mikkelsdatter.

(VI. 32)

Mikkel Pedersen (Greve), født 14. oktober, 1698.

1729 overtog Mikkel Pedersen (Greve) gården. Han var gift med Mette Christensdatter. M. Pedersen døde søndag d. 14. februar, 1774. Mens M.P. var fæster af gården, brændte det meste af Vinstrup. Ilden opkom ved, at en pige var inde i nabogården for at låne ild, og nogle glødet blæste op i stråtaget. Den stakkels pige blev så fortvivlet over sit uheld, at hun hængte sig. Hun blev begravet ved Trendemarkskel, og endnu står 3 stene på hendes grav. Byen blev dog opbygget samme år. Et teglværk blev oprettet øst for byen ved Dalbyovervejen, og alle gårdene og skolen blev opført af brændte sten og fuldgode egestolper.

Niels Mikkelsen (Greve), født 10. april, 1733.
Død 19. maj, 1800.

(VI. 16)

Niels Mikkelsen (Greve) overtog fæstet 1744 og købte gården 1799, så efter knap 300 års forløb sad nu igen slægten som selvejere. Foruden selve gården købte N. Mikkelsen 18 tdr. land af en nedlagt gård. 2 af hans døtre fik hver 7 tdr. land i medgift. Til en søn, der vendte hjem fra Sjælland, blev der bygget et

hus på de 4 tdr. land, og til en søn købte han en gård i Hvidsten. En datter blev gift og boede i Stangerum i gården mtr. nr. 6. En datter blev gift og boede i gården mtr. nr. 9 Dalbyover. En søn Anton døde i voksen alder, og hans broder Kr. Nielsen Greve kom så hjem og overtog gården. Det synes mærkeligt, at købesummen for gården var kun 800 rigsdaler, da tilsvarende gårde i nabobyerne kostede 15-1600 rigsdaler, men grunden var den, at ifølge kgl. forordning var ingen bønder pligtige til at forrette hovarbejde, når der var over 1 times kørsel til herregården. Dog prøvede godsejer H. von Folsak til Gesingaard at overliste de Vindstrup bymænd. Han tilbød den al den jord, der ligger nord for bakkerne mellem Vinstrup og Ø. Tørslev for 1 td. havre af hver gård, (det var ca. 200 trd. land), men bønderne sagde nej; de vidste, hvad det gjaldt.

Chr. Nielsen Greve. (Nr. 8)
Født 25. jan., 1778 - død 24. marts, 1856.

Chr. Nielsen Greve overtog gården 1802 og blev gift d. 24. marts 1812 med sin kusine Ane Madsdatter fra Dalbyover. Chr. N. Greve ejede gården under statsbankerotten og har sik-

kert døjet meget for at svare enhver sit. I sit ægteskab havde han 4 børn: 3 sønner og 1 datter.

Niels Chr. Greve. (NI. 4.)
Født 4. marts, 1813 - død 17. april, 1894.

Niels Chr. Greve overtog gården 1851 og blev samme år gift med Ane Kirstine Christensdatter. (NI. 5) Det fortælles, at hun i medgift fik en skæppe penge, hvilket muligvis kan være rigtigt, for dengang lå folk med kuraltdalere, der dog næsten var værdiløse. De stammede fra pengekrisen først i århundredet og var af kobber, og de fleste blev slået om til to-skillinger, jeg har endnu et par stykker af dem. - N. Chr. Greve havde 7 børn: 6 sønner og 1 datter. - De 5 sønner og datteren døde alle ugifte.

Chr. Nielsen Greve. (NI. 2)
Født 13. maj, 1853 - død 3. december, 1930.

Chr. Nielsen Greve overtog gården 1877 og blev samme år gift med sin kusine Kirsten Marie Jensen. 1886 brændte 5 gårde og skolen i Vinstrup. De 4 gårde blev flyttet ud fra byen, mens skolen og 1 gård blev bygget op på brænd-